

4. Сучасні здоров'язберезувальні технології: монографія/ за загальною редакцією проф. Ю. Д. Бойчука. Харків, 2018. 724 с. URL: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_zdor_ta_korr_os/M_Suchasni_ZZT.pdf

5. Наказ МОЗ №2205 від 25.09.20 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти.» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text>

РОЛЬ ІПОТЕРАПІЇ В РЕАБІЛІТАЦІЇ ПОСТТРАЖДАЛИХ ВНАСЛІДОК ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Пятак О. Г.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

***Анотація:** В статті розглядається іпотерапія як метод реабілітації. Українські реабілітологи відзначають, що така терапія в умовах сьогодення буде надзвичайно корисною як для цивільного населення, так і військових.*

***Ключові слова:** іпотерапія, реабілітація, реабілітаційний центр, метод лікування.*

Постраждалі внаслідок російсько-української війни громадяни потребують як фізичної, так і психологічної реабілітації. Існують методи терапії, що дієві за рахунок одночасного фізичного, психологічного та емоційного позитивного впливу на людину. Одним із таких видів є іпотерапія.

Дослідженням проблематики іпотерапії як методу, що сприяє реабілітації, займалися такі науковці як Р. Кочаровський, І.Єрко, Н. Мельник, А. Мельник, Г. Бураго.

Іпотерапія – метод лікування, заснований на взаємодії людини зі спеціально навченим конем, що пройшов адаптацію до можливостей хворого в опануванні верхової їзди. Комплексна дія на організм людини верхової їзди сприяє поліпшенню функціонування всіх його органів, тканин і систем. За

своєю суттю іпотерапія є формою лікувальної фізкультури, де інструментом реабілітації є кінь, сам процес верхової їзди та фізичні вправи, які виконує пацієнт під час рухів верхи. За таких рухів до активної роботи залучаються всі групи м'язів та зв'язок [1].

Активна діяльність організму відбувається рефлекторно, оскільки, сидячи на коні, пацієнт інстинктивно прагне зберегти рівновагу, щоб уникнути падіння. Саме в такий спосіб залучаються до активної роботи як здорові, так і уражені м'язи.

При лікуванні різних хвороб співвідношення різних чинників неоднакове. Так, при лікуванні неврозів, депресій, ПТСР, основним є психогенний чинник, а при порушенні опорно-рухового апарату – біомеханічний.

Потрібно відмітити, що жоден з видів реабілітації не викликає у постраждалого такої різноспрямованої мотивації до самостійної активності, як при занятті верховою їздою: зокрема діти виявляють велике бажання сісти на коня, відчувати себе вершниками, подолати тривогу, набути впевненості у своїх силах. Це сприяє мобілізації волі, завдяки чому зводиться нанівець відчуття страху.

Доведено, що кінь може бути посередником між постраждалим і навколишньою дійсністю. Це можна пояснити тим, що взаємодія з конем забезпечується не за допомогою мови, а за допомогою дотику, що дає можливість психологічно травмованій людині ніби залишатися всередині свого комфортного світу, і водночас виходити зі стану ізоляції від навколишньої дійсності, адаптуватися в ній.

Іпотерапія – унікальний спосіб одночасно поліпшити фізичний стан та боротися з ментальними проблемами. Їзда верхи, завдяки своїй специфічній біомеханіці, тренує м'язи, покращує рівновагу та координацію, допомагає боротися з ментальними проблемами, сприяє подоланню стресу, тривожності та дратівливості.

Українські реабілітологи відзначають, що така терапія нині вкрай корисна для українських захисників, які постійно перебувають у стані емоційної напруги.

Організовувати сеанси іпотерапії для військових взялися у столичному реабілітаційному центрі Спиріт, який понад 12 років працює з дітьми із вадами розвитку. Під час війни тут допомагають військовим, проводять для них заняття з іпотерапії. Керівниця центру Ганна Бураго за фахом медична психологиня та гештальт-терапевтка, тож розробила програму занять так, аби в ній були і камерні психологічні бесіди з військовими, і, власне, – іпотерапія. Як розповідає Ганна Бураго, військові нині уражені більше за всіх. Вони бачили смерть, біль, вони спустошені, їм потрібна підтримка. Але професійна підтримка, яка б не порушила їх особистий простір [4].

За словами радниці командувача сухопутних військ ЗСУ з гендерних питань Оксани Григор'євої, на сеанси з іпотерапії запрошують воїнів, які зараз на ротації. Менш як за два місяці на заняттях побувало майже 100 захисників і захисниць. За словами радниці, практику з іпотерапією, а також каністерапією варто поширювати по всій країні, щоб охопити якомога більше військових [4].

Отже, іпотерапія характеризується унікальним терапевтичним ефектом. За допомогою іпотерапії багато дітей і дорослих, постраждалих внаслідок російської агресії, можуть значно поліпшити як фізичний, так і психологічний стан здоров'я.

Список використаних джерел

1. Лікувальна і профілактична верхова їзда (іпотерапія). URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/book/view.php?id=183971&chapterid=51748>
2. Качаровський Р. Є., Єрко І. В. Мельник Н. В., Мельник А. В. Іпотерапія як складова лікувально-оздоровчого туризму. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/33025/1/%D0%86%D0%9F%D0%9E%D0%A2%D0%95%D0%A0%D0%90%D0%9F%D0%86%D0%AF.pdf>

3. Бураго Г. Іпотерапія як метод сучасної реабілітації в Україні. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/34007/Conference%20Actual%20problems%20of%20orthopedics.pdf?sequence=1#page=59>

4. Самсонов Д. Подолати стрес після передової. Як іпотерапія допомагає воїнам забути про жахи війни URL: <https://health.fakty.com.ua/ua/napulsi/podolaty-stres-pislya-peredovoyi-yak-ipoterapiya-dopomagaye-voyinam-zabuty-pro-zhahy-vijny/>

ВИКОРИСТАННЯ ДЕЛЬФІНОТЕРАПІЇ У РЕАБІЛІТАЦІЇ ВІЙСЬКОВИХ

Романенко М. Г.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

***Анотація:** В статті аналізується історія вивчення дельфінотерапії, види та методи лікування та реабілітації. Міжнародні умови для утримання дельфінів. Розкриваються види дельфінотерапії: ультразвуковий вплив дельфіна, рефлексотерапія, віброакустичний вплив, гідромасаж внутрішніх органів та шкірних покривів. Проаналізовано стан надання допомоги українським військовим засобом дельфінотерапії. Загальна характеристика центру дельфінотерапії «НЕМО»*

***Ключові слова:** дельфінотерапія, рефлексотерапія, центр дельфінотерапії, метод лікування, реабілітація військових.*

Дельфінотерапія є визнаним у світі нестандартним методом посилення захисних сил організму в людей різного віку, незалежно від цього, страждають вони різного роду розладами чи перебувають у стані профілактики хвороби. Дельфінотерапія (Dolphin Assisted Therapy) – лікування прямого спілкування пацієнта з морськими мешканцями [4].